

и пассаж 9 привитые подкож собакам в дозе 4 мл оказались непатогенными для них (4 шт. — LEP и 3 шт. — HEP).

Górski J., Górńska C. — **The adaptation of LEP and HEP Flury's strains to tissue cell culture and their interference phenomenon with distemper virus (a preliminary report).**

Ten passages of LEP and HEP Flury's strains have been made on the chick embryo cell culture. The titre

of LEP strain defined on mice infected intracerebrally was $10^{2.93}$ — $10^{4.57}$. In addition, the Flury's HEP and LEP virus multiplication were revised by means of interference phenomenon with distemper virus. The two strains blocked the cytopathic effect of Onderstepoort strains after 24 hr at the dose 10^0 , and after 72 hr at the dose of 10^0 — 10^{-3} . The 2-nd and 9-th passages of LEP and HEP strains proved to be non-pathogenic for dogs (4 animals infected with LEP and 3 infected with HEP) after s.c. at the dose of 4 ml.

JERZY MIERZEJEWSKI

Ocena surowic przeciwbotulinowych A, B, E i F do celów diagnostycznych

Wojskowy Ośrodek Naukowo-Badawczy Służby Weterynaryjnej

W 1969 r. Warszawska Wytwórnia Surowic i Szczepionek (WWSiS) wypuściła na rynek zestaw surowic przeciwbotulinowych diagnostycznych A, B, E i F w postaci zliofilizowanej w fiolkach zawierających po 300 jednostek antytoksykcyjnych (międzynarodowych).

Wyprodukowanie surowic przeciwbotulinowych do celów diagnostycznych należy uznać za duże osiągnięcie Wytwórni. Preparaty te zostaną przyjęte z zadowoleniem przez laboratoria rozpoznawcze oraz placówki służby zdrowia i weterynarii.

Surowice diagnostyczne przeciwbotulinowe są niezbędne do nastawienia próby biologicznej połączonej z testem seroneutralizacji. Mimo wysiłków wielu autorów nad opracowaniem bardziej przyspieszonych i tańszych prób diagnostycznych przy botulizmie, test seroneutralizacji jest dotychczas najbardziej rozpowszechniony, wiarygodny, powtarzalny i prawnie przyjęty jako obowiązujący. Tak samo pod względem czułości i prostoty wykonania test ten zajmuje pierwsze miejsce spośród innych metod wykrywania toksyny botulinowej. Dysponując surowicami przeciwbotulinowymi swoistymi dla każdego typu toksyny, jakie właśnie WWSiS wyprodukowała do celów diagnostycznych, można przy użyciu testu seroneutralizacji ustalać typy toksyny.

Potrzeba produkcji tych surowic wynika z częstych przypadków botulizmu występujących w Polsce zarówno u ludzi (Januszkiewicz i wsp. — Pol. Tyg. Lek. 19, 428, 1964), jak i u zwierząt (Mierzejewski — Botulizm zwierząt domowych i dzikich — PWRiL, 1969 oraz liczne informacje ustne terenowych lekarzy wet.).

Przeprowadzona w naszym Ośrodku ocena mocy antytoksykcyjnej tych surowic wykazała, że zawierają one podane przez Wytwórnę ilości jednostek antytoksykcyjnych, a surowica typu E wykazywała nawet nieznacznie większą moc antytoksykcyjną, niż podano na etykietce fiołki.

Ulotka informacyjna załączona do zestawu surowic podaje przygotowanie materiału do badań, przygotowanie z liofilizatów surowic i wykonanie testu seroneutralizacji. Jest ona napisana stylem zwięzłym, prostym i wystarczająco orientuje użytkownika, jak należy przeprowadzać test seroneutralizacji.

Pewną luką w zestawie tych surowic jest brak surowicy przeciwbotulinowej C (typ D *Cl. botulinum* dotychczas nie był notowany w Europie). Wydaje się, że uzupełnienie nią zestawu omawianych surowic w pełni zadowoliliby odbiorców przede wszystkim z placówek weterynaryjnych.

Lukę tę będzie można łatwo usunąć z chwilą, gdy Puławskie Zakłady Przemysłu Bioweterynaryjnego wprowadzą do handlu zapowiadaną surowicę przeciwbotulinową C do celów diagnostycznych, która prawdopodobnie będzie mogła być wykorzystywana i do celów diagnostycznych.

Dzięki tym preparatom będzie można pewnie rozpoznawać typy toksyn botulinowych, co wydatnie przyczyni się do podniesienia efektywności wysiłków przy zwalczaniu botulizmu ludzi i zwierząt w Polsce.

Adres autora: dr Jerzy Mierzejewski, Puławy, ul. Partyzantów 8a/18.

MCSHERRY B. J., HORNEY F. D., DE GROOT J. J.: Poziom fibrynogenu w plazmie krów zdrowych i chorych. (Plasma fibrinogen levels in normal and sick cows). Can. J. comp. Med., 34, 191—197, 1970 (3).

Oznaczono poziom fibrynogenu w plazmie 22 zdrowych cieląt w wieku do 10 tyg., 15 buhajów w wieku 9—12 mies., 27 nieciężarnych jałówek i krów i 49 krów w 3—9 miesiącu ciąży. Średnia zawartość fibrynogenu wynosiła w plazmie cieląt 508, buhajów 505, krów nieciężarnych 660 i krów ciężarnych 681 mg/100 ml. U krów chorych poziom fibrynogenu był zawsze podwyższony. Np. przy lymphosarcoma wynosił on 310—730 mg%, w zapaleniu otrzewnej 540—800 mg%, zmartwiającym zapaleniu wymienia 440 mg%, zapaleniu macicy 500—750 mg%. Niższy poziom fibrynogenu notowano przejściowo w chorobach wątroby (50—740 mg%).

Z. G.